

**การปฏิรูปการเลือกตั้ง : ศึกษาเปรียบเทียบแนวความคิด
นักการเมืองและข้าราชการประจำ**

พันเอก พอพล มณีรินทร์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974 - 635 - 482 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ELECTORAL REFORM : THE COMPARATIVE STUDY OF
POLITICIAN'S AND GOVERNMENT OFFICIAL'S OPINIONS**

Colonel Pawpol ManeerIn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974 - 635 - 482 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปฏิรูปการเลือกตั้ง : ศึกษาเปรียบเทียบแนวความคิดนักการเมือง
และข้าราชการประจำ

โดย

พินเอก พอพล มณีรินทร์

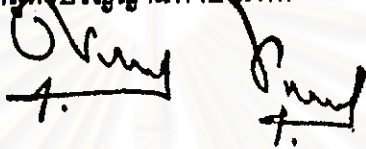
ภาควิชา

การปกครอง

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

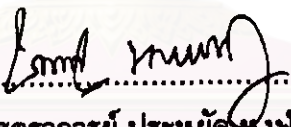
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

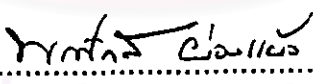

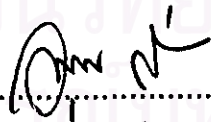
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

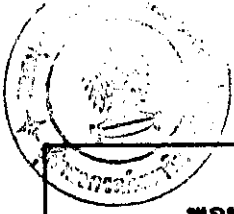
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบมติเจี๊วนี้เพียงแผ่นเดียว

พอล มณีรินทร์ , พ.อ. : การปฏิรูปการเลือกตั้ง : ศึกษาเปรียบเทียบแนวความคิดของ
นักการเมืองและข้าราชการประจำ (ELECTORAL REFORM : THE COMPARATIVE
STUDY OF POLITICIAN'S AND GOVERNMENT OFFICIAL'S OPINIONS) ,อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว , 239 หน้า , ISBN 974 - 635 - 482 - 5

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคของการเลือกตั้งในปัจจุบัน
และเพื่อเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำ ใช้วิธีการศึกษาแบบสำรวจและ
สัมภาษณ์เพิ่มเติม โดยแบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 16 ประเด็นด้วยกัน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าปัญหาของการเลือกตั้งในปัจจุบันคือปัญหาเรื่องการทุจริต และการซื้อสิทธิ์
ขายเสียง ผลการสอบถามพบว่าแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำมีแนวความคิด ที่เห็น
เหมือนกัน จำนวน 10 ประเด็น และมีแนวความคิดที่แตกต่างกัน จำนวน 6 ประเด็น เหตุผลที่แนวความคิด
แตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้
ประเด็นที่แตกต่างกันคือ 1. ออกกฎหมายบังคับผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หากฝ่าฝืนมี
โทษปรับ 2. ใช้วิธีเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากรอบเดียวดังที่เคยให้กันมา 3. ส.ส.ทุกประเภทจะเป็นรัฐมนตรี
มิได้ 4. รัฐบาลดำรงนโยบายประชานิยมและพิมพ์ไปสเตอร์ให้แก่ผู้สมัครทุกคนเหมือนกันหมด 5. ให้มี
การตรวจสอบการเงินของพรรคการเมืองอย่างเข้มงวด 6. ออกกฎหมายกำหนดโทษผู้ทุจริตในการเลือกตั้ง
โดยเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นค่าปรับจำนวนมาก ผู้ศึกษาวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าเห็นควรมีการ
ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน, ส่งเสริมให้
ข้าราชการมีอุดมการณ์ทางการเมืองอย่างแท้จริง, มีการพัฒนาสถาบันพรรคการเมือง, มีคณะกรรมการ
เลือกตั้งมีอำนาจเต็มไม่สังกัดกระทรวงมหาดไทย, มีการแก้ไขวิธีการเลือกตั้งโดยใช้วิธีเลือกตั้งแบบสัดส่วน
ผสม และมีการตรวจสอบการใช้จ่ายในการเลือกตั้งอย่างเข้มงวด เป็นต้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การปกครอง ..... **ลายมือชื่อนิติ** ..... พ.อ. **พ.อ. มณีรินทร์**
สาขาวิชา ..... การปกครอง ..... **ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา** ..... รศ.ดร. **พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว**
ปีการศึกษา ..... 2539 ..... **ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม** .....

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

C731453 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD : ELECTORAL REFORM / ELECTORAL SYSTEM / VOTE BUYING / MIXED PROPORTIONAL

PAW-POL MANEERIN, COL. : ELECTORAL REFORM : THE COMPARATIVE STUDY OF
POLITICIAN'S AND GOVERNMENT OFFICIAL'S OPINIONS.   THESIS ADVISOR :

ASSO. PROF. DR. PORNSAK PONGPAEW , 239 pp. ISBN 974 - 635 - 482 - 5

The purpose of this research is to find out the problems and obstacles of the present electoral system and to compare the opinions of politicians and government officials in reforming such the system using survey and supplemented by interviews on 16 different aspects.

The research has found that the main problems of present electoral system are fraudulent and vote buying. The results of questionnaires show that politicians and government officials had agreed on 10 aspects but not on the other 6. The reason for the differences bases mainly on groups' interests and benefits which concur to the hypothesis. The 6 different opinions are : 1. Law to make a voting as mandatory, those who do not abide will be fined 2. Using one ballot electoral system 3. Elected MP's can not be Ministers 4. Government will provide same public relations and campaign materials to all candidates. 5. Strictly audit all political parties' financial statement. 6. Law to impose heavy fine for candidate who make fraud in the general election. The researcher recommends that public relations and education on democracy for the people should be implemented, government officials must be instilled with true political ideology, political institute should be developed, electoral committee which has a full authority and is not under the jurisdiction of the Ministry of Interior should be established, the electoral method of a mixed proportional should be considered and a strict auditing of electoral expenses must be encouraged.

ภาควิชา ..... การปกครอง ..... ตามมือเรื่องนิต ..... พ.อ. *ว. อนัน*
สาขาวิชา ..... การปกครอง ..... ตามมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... รศ.ดร. *Pornsak Pongpaew*
ปีการศึกษา ..... 2539 ..... ตามมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... ---

กิตติกรรมประกาศ

เริ่มแรกผู้ศึกษาวิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ ที่ได้กรุณาแนะนำให้สอบเข้าเรียนในหลักสูตรนี้ พร้อมทั้งได้กรุณาเป็นธุระจัดหาหนังสือที่เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ทั้งหมดให้ผู้ศึกษาวิจัยอีกด้วย อีกทั้งต้องขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ หัวหน้าภาควิชาการปกครองในขณะนั้น พร้อมด้วยคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาอนุมัติให้เข้าเรียนในรุ่นที่ 4 นี้ รวมทั้งผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือ พลเอก ชาญ บุญประเสริฐ เสนาธิการทหารบก ที่ได้กรุณาอนุญาตให้ผู้ศึกษาวิจัยเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์จากท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี ที่ได้กรุณาแนะนำตั้งแต่เริ่มแรกของเค้าโครงเรื่อง การค้นคว้าข้อมูลระหว่าง การเขียน การสอบถามจนถึงการวิเคราะห์ข้อมูล พร้อมทั้ง ฯพณฯ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี , ฯพณฯ วันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภา และผู้มีเกียรติทุกท่านที่ได้ กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าให้ผู้ศึกษาวิจัยเข้าสัมภาษณ์ และขอขอบคุณต่อผู้มีพระคุณที่ทำให้ วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์เป็นอย่างดีคือ ร้อยตำรวจเอก นพดล สุนทรวิท และเพื่อน ๆ ใน หลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต รุ่น 4 ทุกคน เพื่อนร่วมงานในสำนักงานเสนาธิการทหารบก ทุกคน โดยเฉพาะ ร้อยตรี เรืองฤทธิ์ ศรีมา เป็นต้น

และที่สำคัญได้แก่ครอบครัวของผู้ศึกษาวิจัย คือ พันโท หญิง วรรณญา มณีรินทร์, ด.ญ. วิกัญญา มณีรินทร์, ด.ช.ฉัตรพล มณีรินทร์, ด.ญ.ณัฐญา มณีรินทร์ ที่ช่วยให้กำลังใจระหว่าง ที่ศึกษา จนสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งในท้ายที่สุดนี้ผู้ศึกษาวิจัยขอให้คุณค่าและคุณ ประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จงประสบ แต่ผู้มีพระคุณทั้งหลายทั้งในอดีตและ ปัจจุบัน และสมาชิกครอบครัวมณีรินทร์ ทุกคนตลอดไป.

พันเอก พอพล มณีรินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภาพ	ฅ

บทที่

1	บทนำ	1
	สภาพปัญหาและความสำคัญ	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	11
	สมมุติฐานของการศึกษา	12
	ระเบียบวิธีวิจัย	12
	นิยามศัพท์	16
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	17
	การนำเสนอผลการศึกษา	17
2	แนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
	แนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย	19
	ทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง	22
	แนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองไทย	34
	แนวความคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	38
	ทฤษฎีการพัฒนาทางการเมือง	43
3	ระบบการเลือกตั้งของยุโรป	56
	ระบบเสียงข้างมาก	56
	ระบบเสียงข้างมากรอบเดียว	56
	การเลือกตั้งในประเทศสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ (อังกฤษ)	58
	ระบบเสียงข้างมากสมบูรณ์	62
	การเลือกตั้งในประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส	63
	ระบบเสียงข้างมากรอบเดียวและสองรอบ	66

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ระบบการเลือกตั้งแบบสัดส่วน	67
การเลือกตั้งของสาธารณรัฐอิตาลี	73
การเลือกตั้งของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน	73
สรุป	74
ระบบเสียงข้างมากรอบเดียว	74
ระบบเสียงข้างมากสองรอบ	75
ระบบสัดส่วน	75
4 การเลือกตั้งและปัญหาการเลือกตั้งของไทย	77
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 1	77
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 2	79
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 3	80
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 4	82
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 5	85
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 6	87
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 7	88
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 8	89
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 9	90
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 10	92
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 11	93
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 12	94
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 13	96
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 14	103
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 15	106
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 16	109
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 17	113
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 18	117
การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 19	123
สรุป	127

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปการเลือกตั้งไทย	132
	การวิเคราะห์ข้อมูล	132
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	133
	ส่วนที่ 1	134
	ส่วนที่ 2	134
	วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นส่วนรวม	134
	วิเคราะห์ความแตกต่างตามแนวความคิดของนักการเมืองและ ข้าราชการประจำ 9 ประเด็น	136
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 1 และบทสัมภาษณ์	136
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 2 และบทสัมภาษณ์	141
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 3 และบทสัมภาษณ์	147
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 4 และบทสัมภาษณ์	156
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 5 และบทสัมภาษณ์	160
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 6 และบทสัมภาษณ์	165
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 7 และบทสัมภาษณ์	168
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 8 และบทสัมภาษณ์	171
	วิเคราะห์ประเด็นที่ 9 และบทสัมภาษณ์	175
	สรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นการศึกษา	181
	ประเด็นการศึกษาที่นักการเมืองและข้าราชการประจำ ที่เห็นพ้องต้องกัน	182
	ประเด็นการศึกษาที่นักการเมืองและข้าราชการประจำ มีความเห็นแตกต่างกัน	184
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	189
	สรุปหลักการและความสำคัญของการเลือกตั้ง	189
	สรุปผลการศึกษาในการปฏิรูปการเลือกตั้ง	196
	ความสัมพันธ์เชิงผลประโยชน์ระหว่างนักการเมืองกับข้าราชการประจำ	199
	ข้อเสนอแนะ	204
	1. การแก้ไขและวางหลักการการเลือกตั้ง	205
	2. การพัฒนาอุดมการณ์ทางการเมืองของนักการเมือง	208
	3. การพัฒนาอุดมการณ์ทางการเมืองของประชาชน	209

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. การพัฒนาอุตสาหกรรมทางการเมืองของข้าราชการประจำ	210
5. การแก้ไขปัญหาและพัฒนากลไกการเมืองการปกครอง	211
รายการอ้างอิง	213
ภาคผนวก ก.	217
ภาคผนวก ข.	219
ประวัติผู้เขียน	239

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
5.1	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนน แนวความคิดและความหมายในการปฏิรูปการเลือกตั้ง	133
5.2	แสดงแนวความคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเลือกตั้งของนักการเมืองและข้าราชการประจำเป็นส่วนรวม จำนวน 435 คน	135
5.3	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นการกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของประชาชน	137
5.4	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นคณะกรรมการเลือกตั้งเป็นอิสระ มีอำนาจเต็ม ไม่ขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย	142
5.5	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นวิธีเลือกตั้งเสียงข้างมากรอบเดียวดังที่เคยใช้กันมา	148
5.6	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นใช้วิธีเลือกตั้งเสียงข้างมากเด็ดขาด 2 รอบ	148
5.7	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นใช้วิธีเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสม โดยราษฎรเลือก ส.ส. ในแต่ละเขตนั้นส่วนหนึ่ง และเลือกบัญชีรายชื่อของพรรค ซึ่งเหมือนกันทั้งประเทศอีกส่วนหนึ่ง	149
5.8	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นใช้วิธีเลือกตั้งแบบสัดส่วนผสม โดยราษฎรเลือก ส.ส. ในแต่ละเขตนั้นส่วนหนึ่ง และเลือกบัญชีรายชื่อของพรรค ซึ่งเหมือนกันเฉพาะในแต่ละภาค (กรุงเทพมหานคร, ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคกลาง, ภาคใต้) อีกส่วนหนึ่ง	150
5.9	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นการแบ่งเขตเลือกตั้งเป็นแบบ 1 เขต 1 คน	150
5.10	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นการกำหนดให้พรรคการเมืองแต่ละพรรคต้องส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดไม่น้อยกว่า 1 ใน 4 ของจำนวน ส.ส. ทั้งหมด	156
5.11	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นการที่จะให้รัฐให้เงินอุดหนุนพรรคการเมือง	161
5.12	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นแนวความคิดที่จะให้รัฐสนับสนุนพรรคการเมืองในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	165
5.13	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นให้มีการปรับปรุงรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศให้ถูกต้องและทันสมัย	169
5.14	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นให้มีการตรวจสอบการเงินของพรรคการเมืองอย่างเข้มงวด	172

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
5.15	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นการออกกฎหมายกำหนดโทษผู้ทุจริตในการเลือกตั้ง โดยเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นค่าปรับจำนวนมาก	172
5.16	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่จำเป็นต้องสังกัดพรรคการเมือง	177
5.17	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกประเภท จะเป็นรัฐมนตรีมิได้	177
5.18	แสดงการเปรียบเทียบแนวความคิดของนักการเมืองและข้าราชการประจำต่อประเด็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากบัญชีรายชื่อของพรรคเท่านั้น ที่จะดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีได้	178
5.19	สรุปความคิดเห็นของเห็นนักการเมืองและข้าราชการประจำที่เห็นพ้องต้องกัน ในประเด็นที่ศึกษา.....	182
5.20	สรุปความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างผลประโยชน์ของ นักการเมืองและข้าราชการประจำในประเด็นที่ศึกษา	184
6.1	สรุปหลักการและความสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	194

สารบัญแผนภาพ

ตารางที่		หน้า
6.1	แสดงความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์ (อำนาจ) ระหว่างนักการเมืองและข้าราชการประจำ ในลักษณะที่ข้าราชการประจำมีผลประโยชน์ในทางการเมือง มากกว่า ซึ่งเป็นการลดผลประโยชน์ในทางการเมืองของนักการเมือง	201
6.2	แสดงความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์ (อำนาจ) ระหว่างนักการเมืองและข้าราชการประจำ ในลักษณะนักการเมืองมีผลประโยชน์ในทางการเมืองมากกว่า ซึ่งเป็นการลดผลประโยชน์ในทางการเมืองของข้าราชการประจำ	202
6.3	แสดงความสัมพันธ์ในเชิงผลประโยชน์ (อำนาจ) ระหว่างนักการเมืองและข้าราชการประจำในลักษณะที่สมดุล	203

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย